

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

LII. De amore Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

bonum perfecta contritio necessaria esset, in illa verò
bona contritio cum Sacramento, non tamen propre-
riè gratiæ divinæ amorem proferbit, ut solum
contritio admittat: nempe in justificatione divina
contritio infunditur, divini scilicet amoris principium,
cum gratiæ aeternæ auxiliis conjunctum, quibus
amorem amandū Deum excitatur & adjuvatur; cum
gratiæ aeternæ catio ad Dei amorem plurimum conse-
quitur, cum illa in lege gratiæ longè deducitur, in lege
scriptæ; inde, si fallor, rectè deducitur, in lege
scriptæ, longè majora esse subsidia divini amoris
esse, quàm in lege scripta; quare haud im-
mense amoris dicta est, cum tamen lex scripta, lex ti-
moris dicitur; in hoc haud dubiè, inferior, quod
nullum Sacramentum haberet, vi cuius, homo adul-
terius peccaretur, & divinas illas virtutes acciperet,
quas nostrorum Sacramentorum usu, in lege gratiæ,
Dei nobis infunditur; non valet igitur Adversariorum
consequenter, quæ eo, quod per attritionem cum
Sacramento in lege gratiæ justificemur, deducunt,
deum amari in lege gratiæ minus consultum esse,
quàm in lege scripta, contrarium potius deducendū
esse; cum enim in lege gratiæ homines facilius justi-
ficentur, quæ, & cum in justificatione, divina cha-
ritas infunditur, inde sequitur, divini amoris usum
faciliorem esse; sed frustra in his hæreo, quæ nullam
habent difficultatem.

CAPUT LII.

De amore Dei.

Ordines Societatis eximunt homines ab obli-
gatione amandi Deum, docentque hominem
salvum salvari posse, qui per totam vitam,
nullam actum amoris erga Deum elicerit.

RESPONDETUR.

Ordines Theologi agnoscunt, admittuntque
obligationem amandi Deum, hominibus imposi-
tam, non tamen conveniunt de tempore, quo præce-
ptum amandi Deum obligat: dicunt omnes, hominè
teneri amare Deum, sed nemo certò statuit tempus,
quo amare tenetur, varii varia dicunt, idque probabili-
ter, illi tamen opinio mihi præ cæteris placet, qui
dicunt, hominem teneri, cum gravis aliqua tentatio
animum illius pulsaret; tunc enim bonum sensibile sen-
sus nostris maxime afficitur, quo fit, ut ratio valde tur-
batur de cæcitate, voluntas titubet, & viribus ad resi-
standum necessariis careat, nisi Deus obiectum ali-
quod ipsi offerat, vel maxime formidabile, ut crucia-
tiones; vel maxime amabile, divinam scilicet
bonitatem, quo subortæ passionis motus reprimatur,
& tentatio urgente, divinæ gratiæ illapsu,
Deus ad divinum amorem, voluntatem meam exci-
tat; probabile est, me teneri ad actum amoris elicien-
dum, ut ad obiectum tentationis animum avertam: non
dico, quin si, qui graves tentationes idem tamen su-
per, crebros divini amoris, quem appetitativum
vocant, actus exerceant, etiam incogitantes, propter
communionem, quam maxime sentiunt, in bonum sensi-
bilem perpenionem.

CAPUT LIII.

De opinionum laxitate.

Magis laxiores & liberiores opiniones excogita-
rent, non sine morum corruptela; nihil enim ferè
quod secundum Casuistas, modò non liceat,
cum dumtaxat præceptum intactum ab iis relictū
est, quæ suis explicationibus penitus tollunt.

REFELLITUR.

Quæque dicta sunt hucusque, hæc nota Casuistis
facile diluitur: nam ex iis omnibus opinio-

nibus, quas adversarii supra Casuistis exprobrant,
tres aut quatuor dumtaxat adnotavi, quæ licet spe-
culativè probabiles sint, ad praxim tamen turè redu-
ci non possunt; totidè in praxi tutæ sunt, licet fortè
minus probabiles speculative; reliquæ omnes com-
munes sunt & probabiliores. His præmissis, respon-
sionem ad hanc objectionem ad certa capita reduco,
& majoris distinctionis gratia, numeros adnoto.

I. Negari non potest, à nonnullis auctoribus, ali-
quot opiniones excogitatas & publicatas fuisse, reli-
quis ferè omnibus refragantibus, quæ nullo modo
probabiles censendæ sunt, easque vel laxiores, & mitio-
res, vel duriores & strictiores, v.g. cuiuslibet errorem
suum esse probabilem; nullam legem humanam obli-
gare sub pena peccati mortalis, præceptum Ecclesia-
sticum jejunii non obligare sub mortali culpa; Prin-
cipes non habere jus vitæ & mortis; beneficia ratione
temporalis vendi posse; nullam simoniam de jure
Ecclesiastico subijci pœnis contra simoniacos latis; sine
ultra vitio posse aliquid accipi supra sortem, ra-
tione dilationis & privationis pecuniæ; probabile
materiam Baptismi esse lac, vinum, arenam, sangui-
nem, &c. non teneri Beneficiarios sub mortali expen-
dere superfluum in opera pia; non teneri etiam, o-
mnibus Horis Canonicis, restituere ante sententiam
Judicis; Portionem congruam Cardinalis esse 50,
vel 60. millium nummum, de qua non teneatur quid-
quam dare pauperibus; attritionem cum Sacramen-
to non sufficere, sine aliquo actu veræ & perfectæ
charitatis; quamlibet actionem, quæ à charitate pro-
fecta non sit, peccatum esse; rebaptizandos esse bap-
tizatos à Calvinistis, vel Lutheranis; nullam opinio-
nem probabilem tutam esse in praxi; dispensationes
negari posse sine causa, etiam cum maximo damno
supplicanti; non posse bona maximi momenti ar-
mis defendi sine peccato; absolutionem Sacramen-
talem dari non posse, nisi poenitentia, eaque satis lon-
ga peracta; nullam legem humanam de consuetudine
abrogari; omitto multas alias, tum mitiores, tum
duriores, quæ nullo jure probabilitatis gaudent.

II. Negari etiam non potest, esse aliquas opiniones,
quæ licet utcumque speculative probabiles sint in praxi
tamen tutæ dici non possunt, id est, ut more vulgari
loquar, quæ sunt probabiles speculative, non practi-
cæ; sunt autem illæ, quas maxima pars classicorum &
gravium auctorum probabiles esse negat, aliquot e-
jusmodi supra attulimus, nulla autem ex his morum
corruptela timenda est, quæ cum ex pravo usu oritur
& nunquam illæ ad usum licitè reduci possint, nullam
unquam bonis moribus corruptionis labem conciliant.

III. Negari demum non potest, utrimque vitium fu-
giendum esse, nimiam scilicet laxitatis, & nimii rigoris,
utraq; extremitas vitiosa est; utra verò magis noxia;
erunt, qui nimiam laxitatem, erunt, qui nimiam duritiem
esse dicant; quod ad me attinet, ut damno utramque,
ita nimiam duritiem magis noxiam esse putarem; sine
enim, v.g. duæ opiniones oppositæ, quarum altera mi-
rior, altera durior sit; mitiorè sequi & amplecti pos-
sum sine peccato, modò verè probabilis sit; vel is, qui
eam sequitur, inculpabiliter probabilem esse credat;
igitur sive redacatur ad usum, sive non reducatur,
nullum peccati periculum est: at de duriore secus ac-
cidit; nempe ut possum illam sequi sine peccato, ita si
ad eam teneri me putem, etiam per errorem, illam o-
mittere non possum sine peccato; igitur magis noxia
est: nam mitior culpa semper vacat, sive illa utaris, si-
ve non utaris, durior verò culpa vacat si utaris, culpa
non vacat, si non utaris.

IV. Imò nimius rigor homines aliquando in despe-
rationem